

ويلحق بهذا:

پیوست:

النظر في الكفارات:

كفارهها

وفيه مقاصد:

دارای چهار سرفصل می باشد:

الأول: في ضبط الكفارات

اول: ترتيب كفارهها

وقد سبق الكلام في كفارات الإحرام، فلنذكر ما سوى ذلك. وهي: مرتبة، ومخيرة، وما يحصل فيه الأمران، وكفارة الجمع.

پیش تر درباره كفارة احرام سخن گفتیم؛ پس باید سایر موارد را بیان کنیم. كفارهها (از نظر ترتیب) دارای اقسام مختلف می باشند:

كفارة ترتیبی (که در آن ترتیب وجود دارد)، كفاره انتخابی (که در آن حق انتخاب دارد)، كفاره ای که در آن ترتیب و انتخاب با هم وجود دارد، و كفارة جمع.

فالمرتبة: ثلاث كفارات: الظهار، وقتل الخطأ، ويجب في كل واحدة: العتق فإن عجز، فالصيام شهريين متتابعين، فإن عجز فإطعام ستين مسكيناً. وكفارة من أفطر يوماً من قضاء شهر رمضان بعد الزوال: إطعام عشرة مساكين، فإن عجز صام ثلاثة أيام متتابعات.

الف: كفارة ترتیبی: در سه مورد واجب می شود:

۱- ظهار

- ۲- قتل غیر عمد؛ که در هر یک از این دو مورد باید یک بنده آزاد کند و اگر نتوانست دو ماه روزه بگیرد و اگر نتوانست شصت فقیر را اطعام کند.
- ۳- کسی که روزه قضاى ماه رمضان را بعد از اذان ظهر افطار کند، که باید ده فقیر را اطعام کند و اگر نتوانست سه روز پشت سر هم روزه بگیرد.

والمخيرة: كفارة من أفطر في يوم من شهر رمضان مع وجوب صيامه بأحد الأسباب الموجبة للتكفير، وكفارة من أفطر يوماً نذر صيامه، وكذا كفارة الحنث في العهد. والواجب في كل واحدة: عتق رقبة، أو صيام شهرين متتابعين، أو إطعام ستين مسكيناً.

ب: كفارة انتخابی

- ۱- كفارة کسی که (با یکی از اسباب وجوب كفاره) روزه واجب ماه رمضان را با وجود واجب بودن آن بشکند
- ۲- كفارة کسی که روزه‌ای را که نذر کرده است بشکند
- ۳- كفارة کسی که عهدش را بشکند
- که در همه این موارد واجب است: یک بنده آزاد کند یا دو ماه پشت سر هم روزه بگیرد و یا شصت فقیر را اطعام کند.

وما يحصل فيه الأمان: كفارة اليمين، وكفارة نذر غير الصيام، وهي: عتق رقبة، أو إطعام عشرة مساكين، أو كسوتهم، فإن عجز صام ثلاثة أيام.

ج: كفاره‌ای که در آن ترتیب و انتخاب وجود دارد: كفارة قسم و كفارة نذر (به غیر از روزه) که در آن باید یا یک بنده را آزاد کند، یا ده فقیر را اطعام دهد، و یا ده فقیر را لباس بپوشاند، و اگر نتوانست سه روز روزه می‌گیرد.

وكفارة الجمع: وهي كفارة قتل المؤمن عمداً ظلماً، وكفارة إفطار يوم من رمضان بمحرّم، وهي: عتق رقبة، وصيام شهرين متتابعين، وإطعام ستين مسكيناً.

د: كفارة جمع: که كفارة قتل عمدی و ظالمانه مؤمن، و همچنین كفارة باطل کردن روزه ماه رمضان با کار حرام می‌باشد؛ که باید یک بنده آزاد کند، دو ماه پیاپی روزه بگیرد، و شصت فقیر را اطعام کند.

المقصد الثاني: سبع مسائل

دوم: هفت مسئله

الأولى: من حلف بالبراءة من الله تعالى أو الرسول أو أحد الأئمة أو المهديين أو الأنبياء (ع) يَأثم ولا كفارة، وهو غير قسم البراءة.

اول: کسی که به بیزاری جستن از خداوند متعال یا پیامبر یا یکی از ائمه یا مهدیین یا پیامبران (ع) قسم بخورد، گناه کرده است ولی کفاره ندارد، و این عمل با قسم براءت فرق دارد.

الثانية: في جز المرأة شعرها في المصاب: عتق رقبة، أو صيام شهرين متتابعين، أو إطعام ستين مسكيناً.

دوم: بر زنی که در مصیبت موهایش را بکند، آزاد کردن یک بنده، یا دو ماه روزه پیاپی، یا اطعام شصت فقیر واجب است.

الثالثة: تجب على المرأة في نتف شعرها في المصاب، وخذش وجهها، وشق الرجل ثوبه في موت ولده أو زوجته كفارة يمين.

سوم: بر زنی که در مصیبت موهایش را بکشد و به صورتش خدشه وارد کند، و بر مردی که در مصیبت فرزند یا همسرش لباسش را پاره کند، همان کفاره قسم واجب می‌گردد.

الرابعة: تجب كفارة الوطء في الحيض مع التعمد، والعلم بالتحريم والتمكن من التكفير.

چهارم: کفاره نزدیکی در حیض در صورتی که عمدی و با علم به حرام بودن باشد و شخص توانایی پرداخت کفاره را داشته باشد، واجب می‌گردد.

الخامسة: من تزوج امرأة في عدتها فارقتها واستحب له التكفير بخمسة أصوع من دقيق.

پنجم: کسی که با زنی در عده ازدواج کند، از او جدا می‌شود، و مستحب است که پنج صاع^(۱) آرد کفاره بدهد.

السادسة: من نام عن العشاء حتى جاوز نصف الليل استحب له أن يصبح صائماً.

ششم: کسی که قبل از خواندن نماز عشا بخوابد تا اینکه از نیمه شب بگذرد، مستحب است که فردای آن روز را روزه بگیرد.

السابعة: من نذر صيام يوم فعجز عنه أطمع مسكيناً مدين، فإن عجز تصدق بما استطاع، فإن عجز استغفر الله.

1- هر صاع سه کیلو گرم است؛ یعنی مستحب است ۱۵ کیلوگرم آرد کفاره بدهد. (مترجم)

هفتم: کسی که نذر کند روزی را روزه بگیرد سپس از روزه گرفتن در آن روز ناتوان شود، فقیری را با دو مُدّ⁽²⁾ اطعام می‌کند، و اگر نتوانست هر چقدر که می‌تواند صدقه می‌دهد، و اگر نتوانست از خداوند درخواست استغفار (بخشش) می‌کند.